

The Holy See

KATEHEZA PAPE FRANJENA OPĆOJ AUDIJENCIJI Srijeda, 22. travnja 2015. [\[Multimedia\]](#)

Vratiti čast braku i obitelji!

Draga braćo i sestre, dobar dan!

U prethodnoj katehezi o obitelji govorio sam o prvom izvještaju o čovjekovu stvaranju, u prvom poglavlju Knjige Postanka, gdje je pisano: "Na svoju sliku stvori Bog čovjeka, na sliku Božju on ga stvori, muško i žensko stvori ih" (1,27).

Danas želim dopuniti to razmišljanje drugim izvještajem, koji nalazimo u drugom poglavlju. Tu čitamo da Gospodin, nakon što je stvorio nebo i zemlju, "napravi čovjeka od praha zemaljskog i u nosnice mu udahne dah života. Tako postane čovjek živa duša" (2,7). To je vrhunac stvaranja. Ali nešto nedostaje: Bog zatim postavi čovjeka u prelijep vrt da ga obrađuje i čuva (usp. 2, 15). Duh Sveti, koji je nadahnuo čitavu Bibliju, sugerira nakratko sliku čovjeka samog – nešto mu nedostaje –, on je bez žene. I sugerira Božju misao, gotovo Božji osjećaj koji ga gleda, koji promatra Adama samog u vrtu: slobodan je, gospodar je... ali je sam. I Bog vidi da to "nije dobro": to je kao neki nedostatak zajedništva - nedostaje mu zajedništvo - nedostatak punine. "Nije dobro" – kaže Bog – i dodaje "načinit ću mu pomoć kao što je on" (2, 18).

Tada Bog pokazuje čovjeku sve životinje; čovjek svakoj od njih daje njezino ime – i to je još jedna slika čovjekova gospodstva nad stvorenim –, ali ne nalazi ni u jednoj životinji nekoga sebi slična. Čovjek je i dalje sam. Kada mu Bog konačno predstavlja ženu, čovjek s oduševljenjem prepoznaje da je to stvorenje, i samo ono, njegov dio: "kosti od mojih kostiju, mesa od mesa mogega" (2, 23). Konačno postoji odraz, recipročnost. Kada jedna osoba – navodim to kao primjer da bi se ovo dobro shvatilo – želi pružiti ruku drugoj, mora je imati pred sobom: ako netko da ruku a tamo nema nikoga..., nedostaje mu recipročnost. Tako je bilo s čovjekom, nešto mu je nedostajalo da prispije svojoj punini, nedostajala mu je recipročnost. Žena nije "replika" muškarca; ona je izravni plod Božjeg stvaralačkog čina. Slika "rebra" ne izražava nipošto inferiornost ili podređenost, već, naprotiv, da su muškarac i žena iste biti i da su komplementarni, te da među njima postoji ta recipročnost. A činjenica da – ponovno u paraboli – Bog oblikuje ženu dok muškarac spava, ističe upravo da ona nije ni na koji način čovjekovo stvorenje, već Božje. Sugerira još nešto: da bi

pronašao ženu – i možemo reći da bi pronašao ljubav u ženi –, muškarac najprije mora o njoj sanjati a tek zatim je nalazi.

Božje povjerenje u muškarca i ženu, kojima povjerava zemlju, je velikodušno, izravno, potpuno. Ima povjerenja u njih. Ali dolazi zli i unosi u njihovo srce sumnju, nevjeru, nepovjerenje. I na kraju dolazi neposlušnost zapovijedi koja ih je štitila. Padaju u onaj delirij svemoći koji sve truje i razara sklad. I svi mi to osjećamo u sebi toliko puta.

Grieh rađa nepovjerenje i podjelu između muškarca i žene. Njihov odnos ugrožavaju nebrojeni oblici kršenja dužnosti i podčinjavanja, lažnog zavođenja i ponižavajuće nadutosti, sve do onih najdramatičnijih i najnasilnijih. Tragove toga nalazimo u povijesti. Sjetimo se, primjerice, negativnih pretjerivanja patrijarhalnih kultura. Sjetimo se mnogih oblika maskilizma gdje se žene smatralo građanima drugog reda. Sjetimo se instrumentalizacije i mercifikacije ženskoga tijela u današnjoj medijskoj kulturi. Ali sjetimo se i nedavne pošasti nepovjerenja, sumnjičavosti pa čak i neprijateljstva koje se širi u našoj kulturi – na poseban način polazeći od jednog sveprisutnog nepovjerenja žena – u pogledu saveza između muškarca i žene koji će, istodobno, biti kadar produbiti intimnost zajedništva i sačuvati dostojanstvo razlike.

Ako ne uspijemo ponovno probuditi simpatije prema tome savezu, kojim će se nove naraštaje moći zaštititi od nepovjerenja i ravnodušnosti, djeca će dolaziti na svijet sve više istrgnuti iz njega još od majčina krila. Obezvrjeđivanje stabilnog i generativnog saveza između muškarca i žene u društvu je zasigurno gubitak za sve. Moramo vratiti čast braku i obitelji! Biblija kaže nešto lijepo: muškarac nalazi ženu, susreću se i muškarac mora ostaviti nešto da bi potpuno uz nju prionuo. Zbog toga će muškarac ostaviti svoga oca i majku da prione uz nju. Lijepo je to! To znači započeti jedan put. Muškarac se cio predaje ženi i cijela žena muškarcu!

Čuvanje toga saveza između muškarca i žene, premda grešnih i ranjenih, konfuzni i poniženi, nepovjerljivi i nesigurni, je dakle za nas vjernike zahtjevan i zanosan poziv u današnjim okolnostima. Sam izvještaj o stvaranju i grijehu, u svom završnom dijelu, donosi nam lijepu sliku toga: "I načini Jahve, Bog, čovjeku i njegovoj ženi odjeću od krzna pa ih odjenu" (Post 3, 21). To je slika nježnosti prema tome grešnom paru koji nas ostavlja bez riječi: Božja nježnost prema muškarcu i ženi. To je slika očinskog čuvanja toga ljudskog para. Sam Bog se brine i štiti svoje remek-djelo.